

Budapest Galéria

1036 Budapest, Lajos u. 158.

Ügyiratszám: SZI-1/2020

Ügyintéző: Szerdahelyi Márk

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZAKÉRTŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. § (1) és (2) bekezdéseinek alapján.

1.) TÁRGY

Szent István-szobor elhelyezése a Budapest XIII. kerületi Szent István Parkban

2.) KÖRÜLMÉNYEK ISMERTETÉSE

A Fővárosi Közgyűlés 2017-ben döntött Szent István-szobor felállításáról a XIII. kerületi Szent István parkban. 2019 tavaszán a BTM – Budapest Galéria nyílt, országos pályázatot írt ki a mű kiválasztására. A nyertes pályamű Harmath István szobrászművész alkotása lett, amely 2019. novemberében került volna elhelyezésre a park nyugati részén. A felállítás előtt azonban a helyi lakosság azzal a kéréssel fordult a Fővárosi Önkormányzathoz, hogy függessze fel a szobor elhelyezését, mivel a szobor a park legnagyobb, egybefüggő zöld területére került volna. 2019. nov. 5-én a Fővárosi Közgyűlés döntött arról, hogy felfüggeszti Szent István szobrának elhelyezési munkálatait, illetve, hogy megvizsgálni szükséges a szobor parkon belüli elhelyezésének lehetőségeit.

3.) SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

Harmath István Szent István-szobra parkon belüli elhelyezése érdekében a helyszíni viszonyokat és a szobor adottságait is figyelembe kell venni. A bronzalak 250 cm magas, amely a művész elképzelése szerint egy füves dombon álló 50 cm magas gránit talapzatra kerülne felállításra.

A Szent István park nyugati részén jelenleg négy képzőművészeti alkotás található: Borberek Kovács Zoltán Zsákhordója a park északi végén áll 1936 óta. A Szír csoport (partizán) emlékműve Kovács Ferenc műve (1970). 1999 tavaszán állították fel újra Pátzay Pál kígyóölőjét, melyet 1949-ben készített Wallenberg svéd diplomata tiszteletére, de a szobrot még felavatása előtt a szovjet hadsereg elszállította. Akárcsak az eredeti szobor, a másolat is a Wallenberg által megmentett emberek és hozzátartozóik adományából épült, a környezetét Rajk László tervezte. A park déli részén áll Kocsis András Sándor Fejtő Ferenc mellszobra (2008.)

A park nyugati, Dunához közel eső részének vizsgálatakor látható, hogy a területen a már ott lévő, fentiekben felsorolt képzőművészeti alkotások, valamint a lakossági tiltakozás miatt elvetett füves területen kívül nincs olyan egyéb tér, amely megfelelő lenne Harmath István Szent István szobra elhelyezésére. A Szent István Park keleti, úgynevezett „óraparcella” részén ugyanakkor jelenleg nem áll képzőművészeti alkotás.

Az ú.n. „óraparcella” parkrész a Szent István park nyugati, bekerített részének főbejáratával szemben, az út túloldalán található. A szobor ide történő elhelyezése lehetőséget adna a parkon belüli kapcsolat megtartására és a terület rendezésére is, amely mindenképpen szükséges is a szobor megfelelő elhelyezése érdekében.

Budapest Galéria | 1036 Budapest, Lajos u. 158. | telefon: +36 1 388 6784 | fax: +36 1 454 0017 | e-mail: galeria@mail.btm.hu

Új Budapest Galéria | 1093 Budapest, Fővám tér 11-12. (Bálna, Budapest) | telefon: +36 1 426 4714

Varga Imre Gyűjtemény | 1033 Budapest, Laktanya u. 7. | telefon: +36 1 250 0274

A szobor keleti parkrészben való elhelyezése biztosítaná a szobor nyugati tájolásának megtartását, amely szimbolikus jelentőséggel bír Szent István királyunk esetében. A parkot minden oldalról emeletes lakóházak veszik körül, mely környezethez a tömörszerű, frontális beállítású Szent István-szobor léptékében illeszkedik. Amennyiben a szobor előtt a megállásra, elgondolkodásra lehetőséget biztosító kis tér kerül kialakításra, úgy az alkotói szándék sem sérülhet, mi szerint a szobor rendezi körülöttünk a teret és az időt.

A fentiek alapján a BTM-Budapest Galéria annak érdekében, hogy Harmath István Szent István szobra XIII. kerületi Szent István Parkban a továbbiakban is felállítható maradjon, megfontolásra javasolja a park keleti, ú.n. „óraparcella” részén való elhelyezést azzal, hogy a szobor számára megfelelő helyszín kialakítása szükséges.

Budapest, 2020. január 24.

Dr. Szerdahelyi Márk
osztályvezető

Az állásfoglalást kapják:

- Főpolgármesteri Hivatal Kulturális, Sport, Köznevelési, Egészségügyi és Szociálpolitikai Főosztály
- Budapesti Történeti Múzeum
- BTM-Budapest Galéria irattára

Melléklet:

Helyszíni fotó az ú.n. „óraparcelláról”.

